

หัวข้อเค้าโครงเรื่องของงานที่เสนอในขั้นตอนการพิจารณาคัดเลือกบุคคล (กรณีลักษณะงานวิชาการ)

๑. ชื่อผลงาน การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เขตพัฒนาที่ดินลุ่มน้ำห้วยบ่อแดง ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำสงครามตอนล่าง (๐๒๒๕) ลุ่มน้ำหลักแม่น้ำโขง (๐๒) บ้านห้วยน้ำเที่ยง หมู่ ๗ บ้านดงป่าแดง หมู่ ๘ ตำบลกุดเรือคำ อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดสกลนคร

๒. บทนำ/ความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันสภาพพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ของประเทศ พบว่า มีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่ถูกต้อง ส่งผลทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก เกษตรกรมีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่เหมาะสมกับศักยภาพของดิน ซึ่งไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อหน่วยพื้นที่การผลิต ทำให้สูญเสียโอกาสที่จะได้รับการเพิ่มมูลค่าของที่ดินที่นำมาใช้ประโยชน์ ดังนั้น กรมพัฒนาที่ดินจึงได้กำหนดนโยบายและดำเนินการจัดทำเขตพัฒนาที่ดินขึ้น เพื่อให้มีการพัฒนาการใช้ที่ดินในระดับไร่นา โดยจะเป็นการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาที่ดินลงไปในพื้นที่ เพื่อสาธิตการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสมตามศักยภาพของดิน และมีมาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรดินและน้ำ ทำให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน ลดความเสี่ยงและลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งเป็นจุดเรียนรู้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำต่อไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร ได้เสนอให้บ้านห้วยน้ำเที่ยง หมู่ ๗ บ้านดงป่าแดง หมู่ ๘ ตำบลกุดเรือคำ อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดสกลนคร เป็นพื้นที่ดำเนินการจัดทำโครงการเขตพัฒนาที่ดินลุ่มน้ำห้วยบ่อแดง ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำสงครามตอนล่าง (๐๒๒๕) ลุ่มน้ำหลักแม่น้ำโขง (๐๒) ซึ่งในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาที่ดิน จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินอย่างถูกต้องเหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรดิน ให้เกษตรกรมีการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน มีรูปแบบการใช้ที่ดินที่เหมาะสมตามศักยภาพของที่ดิน มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำทั้งวิถีกลและวิถีพีช

๒. เพื่อกำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยคำนึงถึงการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม

๔. ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงาน ในพื้นที่โครงการเขตพัฒนาที่ดินลุ่มน้ำห้วยบ่อแดง ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำสงครามตอนล่าง (๐๒๒๕) ลุ่มน้ำหลักแม่น้ำโขง (๐๒) บ้านห้วยน้ำเที่ยง หมู่ ๗ บ้านดงป่าแดง หมู่ ๘ ตำบลกุดเรือคำ อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดสกลนคร

๕. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

เดือนตุลาคม ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – เดือนกันยายน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ในพื้นที่ บ้านห้วยน้ำเที่ยง หมู่ ๗ บ้านดงป่าแดง หมู่ ๘ ตำบลกุดเรือคำ อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดสกลนคร

๖. ผู้ดำเนินการ

นางสาวปัญจพร ตั้งศิริ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ มีหน้าที่ วางแผน ควบคุม กำกับดูแล ปฏิบัติงานโครงการ เขียนรายงานผลการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงาน ๑๐๐ %

๗. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

๑) ทำการสำรวจและสอบถามปัญหาทรัพยากรดินและความต้องการการใช้พื้นที่ของเกษตรกร ตามวงรอบขอบเขตโครงการจัดทำเขตพัฒนาที่ดิน

๒) กำหนดขอบเขตพื้นที่ดำเนินงานร่วมกับผู้นำชุมชนและเกษตรกร

๓) รวบรวมข้อมูลเชิงพื้นที่ปฐมภูมิจากรายงานการสำรวจดินแบบละเอียด มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ ได้แก่ ข้อมูลดิน การใช้ที่ดิน อัตราการสูญเสียดิน ความลาดชันของพื้นที่ ชั้นความเหมาะสมของที่ดินทั้งทางวิศวกรรมและสำหรับพืชเศรษฐกิจ รวมถึง ข้อมูลปริมาณน้ำท่าของพื้นที่และอัตราการไหลของน้ำ เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดแบบระบบอนุรักษ์ดินและน้ำแบบต่างๆ

๔) รวบรวมข้อมูลเชิงพื้นที่ทุติยภูมิ ได้แก่ เขตป่าไม้ตามกฎหมาย เขตป่าไม้ถาวร และเขตพื้นที่ ส.ป.ก. เพื่อเป็นข้อมูลในการกันแนวเขตป่าไม้ออกจากพื้นที่ดำเนินการ

๕) รวบรวมข้อมูลพื้นที่ถือครองที่ดินของเกษตรกรในพื้นที่โครงการ

๖) ออกแบบระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ ตามข้อมูลที่ได้รวบรวมมาจากรายงานการสำรวจดิน แบบละเอียด มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ พร้อมจัดทำแบบฉบับร่าง

๗) เสนอแบบอนุรักษ์ดินและน้ำฉบับร่าง แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการ

๘) จัดทำแบบอนุรักษ์ดินและน้ำฉบับสมบูรณ์ จากข้อมูลมติที่ประชุมประชาคม

๙) ดำเนินการก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำตามแบบฯ

๑๐) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

๘. ผลการวิเคราะห์/ผลการศึกษา

พื้นที่ บ้านห้วยน้ำเที่ยง หมู่ ๗ บ้านดงป่าแดง หมู่ ๘ ตำบลกุดเรือคำ อำเภอมัญจาคีรี จังหวัด สกลนคร ตั้งอยู่ในเขตพัฒนาที่ดินลุ่มน้ำห้วยบ่อแดง สน.๑ (๒๕๕๖) ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำสงครามตอนล่าง (๐๒๒๕) ลุ่มน้ำหลักแม่น้ำโขง (๐๒) มีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ ๑๐,๗๗๖ ไร่ เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาด้านการขาดการ จัดการอย่างมีระบบเป็นผลให้ทรัพยากรธรรมชาติเกิดความเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะทรัพยากรดิน ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนาทั้งทางด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และกิจการบริการอื่นๆ ได้ถูกใช้ไป อย่างฟุ่มเฟือย ขาดการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ในพื้นที่ ได้แก่ ข้าว อ้อย และ มันสำปะหลัง สภาพพื้นที่โดยทั่วไปมีลักษณะเป็นที่ราบลูกคลื่นลอนลาดสลับที่ดอน มีปัญหาหลายด้าน ทั้งปัญหาที่เกี่ยวกับทรัพยากรดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และดินค่อนข้างเป็นกรวดลูกรัง ปัญหาการ ขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง เกษตรกรส่วนใหญ่ใส่ปุ๋ยเคมีเพียงอย่างเดียวในการเพิ่มผลผลิต ทำให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับผลผลิตตกต่ำ นำไปสู่ปัญหาสังคมอื่นๆตามมา เช่นปัญหารายได้ครัวเรือนเกษตรกร ไม่เพียงพอ ที่นำมาซึ่งปัญหาหนี้สิน ที่เพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดการย้ายถิ่นฐานของแรงงานไปสู่เมืองใหญ่

จากข้อมูลสภาพปัญหา สถานะพัฒนาที่ดินสกลนคร ได้ทำการสำรวจและสอบถามปัญหาทรัพยากรดิน และความต้องการการใช้พื้นที่ของเกษตรกร ตามวงรอบขอบเขตโครงการจัดทำเขตพัฒนาที่ดิน เพื่อการฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรดิน ควบคู่กับการพัฒนาทรัพยากรน้ำ และแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร

จากการเข้าไปดำเนินการแก้ไข โดยใช้หลักมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ แบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ มาตรการวิธีกล (mechanical measures) และมาตรการวิธีพืช (vegetative measures) ดังนี้

๑.) มาตรการวิธีกล

มาตรการวิธีกล เป็นวิธีการปรับสภาพพื้นที่เพื่อลดความยาวและความลาดเทของพื้นที่ เพื่อลด ความสามารถในการเคลื่อนย้ายตะกอนดิน โดยการสร้างสิ่งกีดขวางขวางความลาดเทของพื้นที่และทิศทางการ ไหลของน้ำ เพื่อช่วยควบคุมน้ำไหลบ่าหน้าดิน ลดและชะลอความเร็วของกระแส น้ำ วิธีการนี้เป็นวิธีอนุรักษ์ดิน และน้ำที่ค่อนข้างถาวรและมีประสิทธิภาพสูง ต้องใช้เทคนิค ความรู้ แรงงาน เครื่องมือ และงบประมาณสูง

กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดรูปแบบระบบอนุรักษ์ดินและน้ำวิธีกลไว้เป็นแบบมาตรฐาน โดยกำหนดขนาดความกว้างและความลึกของคันดินและร่องหน้าคันดิน รวมถึงการคำนวณปริมาตรของดินที่ใช้ในการขุดและถมทำเป็นคันดินตามแต่ชนิดของมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านอนุรักษ์ดินและน้ำได้นำไปใช้ปฏิบัติให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่เขตพัฒนาที่ดิน ประกอบด้วย การปรับปรุงแปลงนา ๒ แบบ การก่อสร้างทางลำเลียงในไร่นา และการขุดบ่อตักตะกอน รายละเอียดมีดังนี้

(๑.๑) ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑

โดยการลบลคันนาเดิมที่มีขนาดเล็กและผิวนาแปลงเล็ก แล้วสร้างคันนาขึ้นใหม่โดยให้มีขนาดกว้างและสูงกว่าเดิม โดยปรับระดับของดินให้อยู่ในระดับเดียวกัน วัตถุประสงค์เพื่อเก็บกักน้ำที่ไหลบ่ามาไว้เป็นช่วง ๆ มีลักษณะเหมือนคันนา บนคันนาสามารถปลูกพืชชนิดต่าง ๆ เช่น ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชไร่ และพืชผัก ความสูงและกว้างของคันนาหรือคันดินขึ้นกับสมบัติดิน สภาพพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน ปริมาณน้ำฝนที่ตก และปริมาณน้ำที่เก็บกักหรือระบายออก

(๑.๒) ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๒

เป็นคันดินที่สร้างขึ้นโดยให้ระดับคันดินอยู่ในระดับเดียวกัน (เช่นเดียวกับแบบที่ ๑) แต่มีการขุดคูน้ำ โดยการเอาดินที่ขุดทำคูขึ้นมาถมเป็นคันดิน วัตถุประสงค์เพื่อเก็บกักน้ำ ระบายน้ำ และส่งน้ำในแปลงปลูกพืช บนคันดินสามารถปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดต่างๆ ได้ การใช้ประโยชน์ส่วนใหญ่ของพื้นที่ใช้ทำนาสำหรับความลึกและความกว้างของคูที่ขุดดินขึ้นมาถมเป็นคันดินขึ้นกับลักษณะของสมบัติดิน และสภาพพื้นที่เหมือนตามแบบที่ ๑

(๑.๓) ก่อสร้างทางลำเลียงในไร่นา

ก่อสร้างเพื่อลำเลียงผลผลิตของเกษตรกรออกจากพื้นที่เพาะปลูก การก่อสร้างต้องตัดดินบนทางลำเลียงออกก่อนหลังจากการตัดหน้าดินเดิมไปแล้ว ให้เอาดินใหม่มาแทนและบดอัดหนา ๐.๒ เมตร ปริมาตรดินขุด-ถม ประมาณ ๑.๐ ลูกบาศก์เมตรต่อเมตร

(๑.๔) ขุดบ่อตักตะกอน

ก่อสร้างเหนือพื้นที่อ่างเก็บน้ำก่อนที่จะไหลลงสู่อ่างเก็บน้ำ

(๑.๕) จัดทำแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ต้นแบบ เพื่อให้เกษตรกรรายอื่น ๆ ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานเป็นต้นแบบของงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ได้

๒.) มาตรการวิธีพืช

มาตรการวิธีพืช เป็นวิธีการเพิ่มความหนาแน่นของพืช การคลุมดิน ป้องกันเม็ดฝนกระแทกผิวดิน ตลอดจนการปรับปรุงบำรุงดิน การลงทุนต่ำ เกษตรกรสามารถปฏิบัติได้เองโดยใช้พืชตระกูลถั่วปรับปรุงบำรุงดิน การปลูกหญ้าแฝกปลูกเป็นแถบลบความลาดเทของพื้นที่ หรือปลูกปกคลุมดิน หรือการใช้ระบบพืชแบบผสมผสาน เพื่อลดความแรงของเม็ดฝน ตักตะกอนดิน และชะลอความเร็วของน้ำ มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ วิธีพืช วิธีการทำ และการนำไปใช้ประโยชน์ โดยมีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

(๒.๑) ปลูกไม้ยืนต้นโตเร็วในพื้นที่ดำเนินการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นมาตรการสำคัญเพื่อช่วยรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อีกทั้งช่วยชะลอความเร็วให้น้ำที่ไหลจากต้นน้ำที่ส่งผลทำให้เกิดการสูญเสียน้ำดิน นอกจากนั้นยังสามารถลดภาวะโลกร้อน และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรได้อีกทางหนึ่ง

(๒.๒) ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขโดยการสนับสนุนใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ได้แก่ ปุ๋ยหมัก และไถกลบปุ๋ยพืชสด จะช่วยเพิ่มธาตุอาหารให้กับดิน ช่วยให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

(๒.๓) การสนับสนุนกล้าหาญฯ ให้เกษตรกรปลูกในพื้นที่ดำเนินงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้แก่ตามพื้นที่ลาดเท ได้แก่ ริมขอบบ่อดักตะกอน ริมคันคูน้ำที่ดำเนินการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๒ และบริเวณพื้นที่ลาดเทตามทางลำเลียง และบริเวณขอบคันนาที่มีการปรับปรุงแปลงนาแล้วเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายได้ง่าย

๙. สรุป และข้อเสนอแนะ

๑. การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลุ่มดอน มีความสำคัญต่อการชะล้างพังทลายของดิน
๒. การประชุมชี้แจงและสร้างการรับรู้แบบมีส่วนร่วม ตั้งแต่เริ่มโครงการ ช่วยให้เกษตรกรในชุมชนมีความรู้และความเข้าใจการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ สามารถนำไปปฏิบัติและขยายผลให้กับบุคคลอื่นได้
๓. การบูรณาการหน่วยงานในพื้นที่มีความสำคัญ จะได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน

๑๐. ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. เป็นต้นแบบของการจัดการดินและการพัฒนาที่ดินอย่างเต็มรูปแบบและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่
๒. เกษตรกรได้รับมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ และวิธีการในการแก้ไขปรับปรุงคุณสมบัติของดิน เพื่อเพิ่มศักยภาพ และคุณภาพของดินในการทำเกษตร ที่เกษตรกรทุกคนสามารถนำไปปฏิบัติด้วยตนเองได้
๓. เป็นข้อมูลสำหรับเกษตรกร หน่วยงานราชการ องค์กรต่าง ๆ เพื่อวางแผนงานบูรณาการและต่อยอดการพัฒนาในพื้นที่ต่อไป
๔. เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงดินด้วยวิธีที่ถูกต้องและเหมาะสม
๕. สามารถป้องกันไม่ให้เกิดอุทกภัยและภัยพิบัติในพื้นที่ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(นางสาวปัญญาพร ตั้งศิริ)

ผู้เสนอผลงาน

...๗ / เมษายน / ๒๕๖๕

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ร่วมดำเนินการ

...../...../.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ร่วมดำเนินการ

...../...../.....

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ทุกประการ.

ลงชื่อ.....

(นายกิตติ ไชยนิมิตร)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร

๗ / เมษายน /๒๕๖๕

(ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ)

ลงชื่อ.....

(นายสากล ณฑฤทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๕

๗ / เมษายน /๒๕๖๕

ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ของ นางสาวปัญญาพร ตั้งศิริ

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๗๙๘

สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๕ กรมพัฒนาที่ดิน

๑. เรื่อง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการปฏิบัติงานพัฒนาที่ดิน

๒. หลักการและเหตุผล

สารสนเทศถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาองค์กร โดยสารสนเทศได้กลายเป็นทรัพยากรที่สำคัญและได้เข้ามามีบทบาทในทุกด้าน มีการใช้สารสนเทศเป็นเครื่องมือในการพัฒนา โดยประยุกต์ใช้ในงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน ได้มีการนำสารสนเทศเข้ามาใช้อย่างกว้างขวาง สารสนเทศได้เข้ามาเป็นกลไกสำคัญของความสำเร็จขององค์กร

ปัจจุบันการปฏิบัติงานพัฒนาที่ดิน มุ่งเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ของงาน และเกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรมากที่สุด การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน จึงนับว่าเป็นประเด็นสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การพัฒนากระบวนการทำงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดผลงานในเชิงประจักษ์ ส่งผลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด ดังนั้น จึงนำแนวคิด เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการทำงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

สารสนเทศ เป็นข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ สารสนเทศอยู่ในรูปของ สิ่งพิมพ์ วัสดุย่อส่วน หรือเทปเสียง วีดิทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นการนำเทคโนโลยีในการจัดการสารสนเทศ ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการสื่อสารคมนาคม ในการรวบรวมข้อมูล จัดเก็บ จัดหมวดหมู่ เพื่อการเผยแพร่และนำมาใช้ประโยชน์ตามต้องการ

เราทราบดีแล้วว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญยิ่งต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยเราสามารถนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานพัฒนาที่ดินดังนี้

๑. การนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงานพัฒนาที่ดิน

การวางแผนเป็นกระบวนการเตรียมการเพื่อการตัดสินใจในอนาคต เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ สูงสุด ซึ่งการวางแผนในระดับต่างๆ นั้น ข้อมูลข่าวสารหรือข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในบรรดาองค์ประกอบของปัจจัยต่างๆ ซึ่งเราต้องแสวงหาเพื่อเก็บรวบรวมให้พร้อม จึงจะทำให้แผนงานต่างๆ ที่กำหนดขึ้นมีความถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้องกับความเป็นจริง

๒. การนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานพัฒนาที่ดิน

ในขั้นตอนของการดำเนินงานถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งเพราะเป็นขั้นตอนที่เจ้าหน้าที่ หน่วยงานที่ดินจะต้องนำข้อมูลข่าวสารหรือข้อมูลสารสนเทศไปถ่ายทอด และพัฒนาความรู้ให้กับหมอดินอาสา และเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เกิดการยอมรับ เปลี่ยนแปลงและนำไปปฏิบัติตาม ทำให้เกิดการพัฒนาที่ดินอย่างยั่งยืน

แนวคิดของข้าพเจ้า ควรนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานพัฒนาที่ดินให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ โดยวิธีการดังต่อไปนี้

๑. กรมพัฒนาที่ดินควรเร่งส่งเสริม จัดการฝึกอบรม ด้านทักษะเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้กับเจ้าหน้าที่หน่วยพัฒนาที่ดินเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ทักษะและสามารถประยุกต์ใช้งานได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งควรสร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

๒. ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานพัฒนาที่ดิน เจ้าหน้าที่หน่วยพัฒนาที่ดินควรปฏิบัติตามแนวปฏิบัติดังนี้

๒.๑ ดำเนินการอย่างมีขั้นตอนและเป็นกระบวนการต่อเนื่องโดยต้องมีการจัดลำดับเนื้อหาสาระของสารสนเทศ ประเภทของสื่อที่ใช้ในการปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนกระบวนการอย่างต่อเนื่อง ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น

๒.๒ มีการวางแผนการปฏิบัติงาน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ ประเด็นเนื้อหา วิธีการ ระยะเวลาในการ ปฏิบัติงานให้ชัดเจน เพื่อจะเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม

๒.๓ คำนึงถึงปัญหาความต้องการที่แท้จริงของบุคคลเป้าหมาย โดยต้องพิจารณาปัญหาความต้องการและจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของข้อมูลสารสนเทศ ให้สนองต่อความต้องการของหมอดินและกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายอย่างเต็มที่

๒.๔ เลือกเนื้อหาและสาระของสารสนเทศที่เหมาะสมที่สอดคล้องกับประเภทของเกษตรกร กลุ่มเป้าหมาย

๒.๕ กำหนดข้อมูลสารสนเทศที่มีความคล่องตัวและง่ายต่อการปฏิบัติงาน เกษตรกรเป้าหมายสามารถเข้าถึงง่าย สะดวกและรวดเร็ว

๒.๖ มีการติดตามประเมินผล หลังจากมีการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานแล้ว ควรมีการติดตามประเมินผลว่าได้ผลหรือเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด รวมทั้งปัญหาอุปสรรคที่พบ

ตัวอย่างการนำเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นที่รู้จักและสะดวกในการทำงาน ได้แก่ การใช้งาน โปรแกรม Agri-Map online ช่วยให้สามารถเข้าถึงชั้นข้อมูลทางด้านเกษตรได้ง่ายขึ้น เพื่อใช้ในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นเครื่องมือที่สามารถใช้งานในรูปแบบออนไลน์ได้ ทำให้ใช้งานได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถแนะนำเกษตรกรให้ปลูกพืชเศรษฐกิจให้เหมาะสมตามชั้นความเหมาะสมของดิน ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรโดยตรง ทำให้การพัฒนาด้านการเกษตรประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ เกิดผลงานปรากฏชัดเจนในเชิงประจักษ์ สามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับได้ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของกรม เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกร สังคม และประเทศชาติ

๒. เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ผลงานเป็นไปตามเป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐ และเกิดผลงานปรากฏชัดเจนในเชิงประจักษ์

๒. เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจ ร้อยละ ๘๐

๓. เกษตรกรในพื้นที่ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ร้อยละ ๑๐๐

ลงชื่อ.....

(นางสาวปัญจพร ตั้งศิริ)

ผู้ขอประเมิน

วันที่ ๗ / เมษายน / ๒๕๖๕

ความเห็นของผู้บังคับบัญชาระดับกอง หรือสำนัก

(ระบุความเห็น)

.....

ลงชื่อ.....

(นายสากล อนุพันธ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๕

วันที่ ๗ / เมษายน / ๒๕๖๕